

Jest zielone światło dla wodoru. Rząd przyjął projekt

Rząd w końcu przyjął projekt tzw. ustawy wodorowej. Jej uchwalenie ma umożliwić rozwój technologii wodorowych, bo wprowadzi zasady przesyłu, dystrybucji i magazynowania wodoru oraz stworzenia w przyszłości dedykowanej infrastruktury. Gdyby nie opóźnienia w uchwalaniu ustawy, ta nowoczesna technologia mogłaby się rozwijać w Polsce zdecydowanie szybciej.

W poniedziałek o godz. 19.00 rozpoczęło się posiedzenie rządu. Na nim miały zapaść decyzje dotyczące kilku ważnych projektów. Po godz. 22.00 w wykazie "decyzje rządu" na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pojawiła się informacja o "Projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw". Co się w nim znajduje?

Od wdrożenia przepisów regulujących rynek wodoru nie ma odwrotu. Są one zapisane w Krajowym Planie Odbudowy, są wręcz jednym z kamieni milowych. Jak czytamy w Ocenie Skutków Regulacji "KPO wymaga wprost, aby realizacja kamienia milowego B17G nastąpiła przez wejście w życie ustawy". Bez niej nie ruszy strumień funduszy. Prace nad projektem zaczął już PiS, ale zgłoszono tak dużo uwag, że nie udało się ich ukończyć. Teraz są finalizowane.

To sukces, bo z wodorem było trochę zamieszania. Na skutek zmian w ustawie o działach administracji rządowej tematy dotyczące gospodarki wodorowej trafiły do Ministerstwa Przemysłu, a te związane z technologią wodorową do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, mimo że oba obszary są ze sobą powiązane. Rodziło to jednak wątpliwości, co dalej z nowym prawem. Na szczęście rząd po blisko pięciu miesiącach pracy nad projektem przyjął go i teraz może się nim zająć Sejm. Pilotuje go resort klimatu. Resort przemysłu ma zaktualizować strategię wodorową.

WODÓR JAKO ODDZIELNE PALIWO

Rząd przyjął nowelizację ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (UD36), czyli tzw. ustawę wodorową. To ważne, bo obecnie wodór nie jest w pełni uregulowany prawnie, co powoduje niepewność inwestycyjną. Tymczasem wodór ma odegrać kluczową rolę w procesie dochodzenia do neutralności klimatycznej. Jako nośnika energii ma zastąpić gaz ziemny, ma być także wykorzystywany do magazynowania energii.

Projekt jednak nie przewiduje definicji wodoru, choć wydziela go jako osobny rodzaj paliwa, obok gazowych. Zdaniem Urzędu Regulacji Energetyki powoduje to, że wodór nie jest paliwem gazowym, nawet gdy jest dostarczany za pomocą sieci gazowej. Gdy w sieci dojdzie do zmieszania np. gazu ziemnego (paliwo gazowe) z wodorem (odrębnym paliwem), nastąpi kolizja przepisów regulujących paliwo gazowe z tymi o wodorze, np. przepisów regulujących kwestie koncesji, operatora czy też kalkulacji taryf.

W Ocenie Skutków Regulacji czytamy jednak, że przepisy mają na celu uregulowanie rynku wodoru, który nie będzie transportowany siecią gazową. "Transportowanie wodoru siecią gazową nadal będzie podlegało reżimowi regulacyjnemu dla paliw gazowych. Jednakże **projektodawca poszerzył także zakres definicji paliw gazowych o możliwość domieszkiwania wodoru, celem pewności regulacyjnej w tym zakresie**" - czytamy w OSR.

Projekt za to wprowadza definicje różnych rodzajów wodoru: niskoemisyjnego produkowanego z paliw kopalnych, odnawialnego pozyskiwanego z OZE oraz odnawialnego pochodzenia niebiologicznego m.in. z biogazu. Co ważne w definicji wodoru niskoemisyjnego próg redukcji emisji jest na poziomie 70 proc. Jest on więc niższy niż pierwotnie zakładany próg 73,4 proc.

MAGAZYNOWANIE WODORU

Projekt określa też zasady funkcjonowania operatorów systemów przesyłowych, dystrybucyjnych oraz magazynowania wodoru. Na skutek złożonych uwag **wyróżniono trzy rodzaje magazynowania energii:**

- a) magazynowanie energii elektrycznej,
- b) przetworzenie energii elektrycznej pobranej z sieci elektroenergetycznej lub wytworzonej przez jednostkę wytwórczą przyłączoną do sieci elektroenergetycznej i współpracującą z tą siecią do innej postaci energii, w tym do postaci paliwa, przechowanie tej energii, a następnie wykorzystanie jej w postaci nośnika energii,
- c) przetworzenie energii elektrycznej pobranej z systemu nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej, przechowanie tej energii, a następnie wykorzystanie jej w postaci nośnika energii.

Zapisano, że przetworzenie energii elektrycznej może być do postaci „paliwa”, zamiast „wodoru”, by uwzględnić możliwości magazynowania energii elektrycznej także w postaci innych paliw niż „wodór”. Jak zauważa Kamil Zawicki z kancelarii Kubas Gos Gałkowski, **jest to jedna z ważniejszych zmian wprowadzonych wskutek uwag zgłoszonych przez łącznie aż 15 podmiotów.**

Definicja podzielona została w sposób rozróżniający trzy rodzaje magazynowania energii. Co warte podkreślenia, doprecyzowano, że w przypadku magazynowania energii polegającego na przetworzeniu energii elektrycznej wymaga ono po przetworzeniu energii elektrycznej jej przechowania, a następnie wykorzystania w postaci nośnika energii, co na etapie konsultacji oraz opiniowania budziło pewne wątpliwości. Wreszcie, dążąc do uwzględnienia możliwości magazynowania energii elektrycznej także w innych paliwach niż wodór, poprzestano na wskazaniu, że przetworzenie energii elektrycznej może nastąpić do postaci „paliwa”, bez wskazywania przykładowo na wodór.

Pierwszy wielkoskalowy magazyn wodoru na potrzeby polskiego przemysłu może powstać w Kosakowie, w województwie pomorskim. Region ten będzie miał duże nadwyżki energii, którą wodór pomoże magazynować.

PRZESYŁ I DYSTRYBUCJA WODORU

Na skutek zgłoszonych uwag do projektu **wprowadzono także zasadnicze zmiany w definicjach sieci przesyłowych wodorowych oraz sieci dystrybucyjnych wodorowych.**

Sieć przesyłowa wodorowa to sieć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego wodorowego bezpośrednio połączona z instalacją magazynową wodoru lub służąca do transportu wodoru do innej sieci wodorowej, lub instalacji magazynowej wodoru.

Sieć dystrybucyjna to sieć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego wodorowego, która nie jest bezpośrednio połączona z instalacją magazynową wodoru, oraz służy do dostarczania wodoru do odbiorców bezpośrednio przyłączonych do tej sieci.

Z obu definicji jest wyłączona sieć ograniczona geograficznie, czyli obejmująca mały obszar. **Projektodawcy podkreślają, że w najnowszej wersji projektu wyraźnie wyodrębniono kryteria odróżniające oba rodzaje sieci,** tak by uniknąć wątpliwości dotyczących zastosowania do nich przepisów właściwych do sieci przesyłowych wodorowych lub sieci dystrybucyjnych wodorowych.

UDZIELANIE KONCESJI

Co do zasady prezes Urzędu Regulacji Energetyki będzie udzielał firmom energetycznym koncesji na bycie operatorem systemu: przesyłowego, dystrybucyjnego, magazynowania wodoru oraz systemu połączonego. Będzie to nowe uprawnienie prezesa URE. Projekt ustawy zakłada, że – analogicznie jak dla rynku gazu – będzie istnieć tylko jeden operator systemu przesyłowego wodorowego, którym będzie spółka zależna od jedyne go systemu przesyłowego gazowego w Polsce. **Operator systemu przesyłowego wodorowego nie będzie mógł wykonywać działalności w zakresie wytwarzania lub obrotu wodorem.**

Z tym że podmioty, które w dniu wejścia w życie ustawy będą prowadziły już działalność gospodarczą, która będzie wymagała uzyskania koncesji, będą miały zapewniony okres przejściowy. Co ważne na skutek zgłoszonych **z obowiązku koncesyjnego wyłączono wytwarzania energii elektrycznej z wodoru odnawialnego i wodoru odnawialnego pochodzenia niebiologicznego** (obok już istniejącego wyłączenia dla wodoru niskoemisyjnego). Ponadto **zwiększyła się wartość obrotu rocznego wodorem, powyżej którego obrót wodoru będzie objęty obowiązkiem koncesji z miliona euro do 10 milionów euro.** Podobnie zwiększono pojemność maksymalną małych instalacji magazynowych wodoru z 55 000 Nm³ do 85 000 Nm³, w których magazynowanie wodoru jest wyłączone z obowiązku koncesyjnego, o ile stanowi lokalne magazynowanie.

MAŁE INWESTYCJE BEZ POZWOLENIA NA BUDOWĘ

Rząd chce też ułatwić i przyspieszyć budowanie małych instalacji i sieci. Dlatego zgodnie z projektem instalacje do wytwarzania wodoru w procesie elektrolizy wraz z infrastrukturą towarzyszącą o łącznej mocy nieprzekraczającej 10 MW **oraz instalacje do oczyszczania wodoru o przepustowości nie większej niż 250 kg wodoru na dobę będą mogły być realizowane jedynie na podstawie zgłoszenia** prac budowlanych. Ma to ułatwić prace badawcze, ale także ułatwić uruchamianie niewielkich instalacji. Proces oczyszczania jest konieczny, aby wodór uzyskany dowolną metodą miał odpowiednie parametry. **Na zgłoszenie będzie można budować sieci wodorowych o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa.**

"Procedura zgłoszenia robót budowlanych jest prostsza w porównaniu do uzyskania pozwolenia na budowę, co jest konkretnym przykładem usunięcia bariery administracyjnej i uproszczenia regulacji dla inwestorów gotowych na inwestycję w rynek wodoru oraz" - czytamy w OSR.

Pierwotnie tekst ukazał się: Business Insider, 15.10.2024